

Michael

Archaniel ľudského vývoja

Texty Rudolfa Steinera

vydané pri príležitosti Michaelskej konferencie v Goetheane v r. 2000

Preložil: Martin Bobko

OBSAH:

Michaelovo meno.....	3
Počiatok Michaelskej doby a Slnečné mystérium.....	4
Zmysel Michaelovej misie v kozme.....	6
Čas Krista a Michaelova sila.....	7
Imaginácia Michaela	8
Náda sviatku Michaela	9
Slovo Rudolfa Steinera svojim ľuďom	9

Michaelovo meno

Kto je ako Boh?
Boh stvoril človeka na svoj obraz.

Antroposofia je cesta poznania, ktorá by chcela priviesť duchovného človeka k duchovnému vo svete. V človeku vystupuje ako potreba srdca a citu. Svoje opravenie musí preukázať tým, že túto potrebu srdca a citu vie uspokojiť. Antroposofiu dokáže uznať len ten, kto v nej nachádza to, čo je nosený hľadať vo svojej duši. Antroposofom preto môže byť len človek, ktorý pociťuje určité potreby o podstate človeka a sveta s rovnakou životnou nutnosťou, ako pociťuje hlad a smäd.

(Téma 1)

(...) V starých učeniach moc, z ktorej praxia mylienky vecí, bola pomenovaná Michael. Meno môže ponechať a povedať: Ľudia kedysi prijímali mylienky od Michaela. Michael spravoval kozmickú inteligenciu. Od deviateho storočia u ľudí nepociťujúce Michael inpiruje ich mylienky. Ľudia sa emancipovali spod jeho vlády, vypadli z duchovného sveta do individuálnych ľudských duší.

Michael hľadá novú metamorfózu svojej kozmickej odohy. Predtým nechcel praxiť mylienky z duchovného sveta do duší ľudí. Od poslednej tretiny devätnásteho storočia chce íť v ľudských dušiach, v ktorých sa tvoria mylienky.

(...) Michael oslobodzuje mylienky z oblasti hlavy; kliesni im cestu k srdcu; vytvára v duši odúvenie, tak že človek môže vo svojej duši evnej odovzdanosti za íť v etko, čo sa vo svetle mylienok za íť dňa Michaelského čas nastal. Srdcia začínajú mať mylienky. Oduvenie u neprodí viac z pohnej mystickej temnoty, ale z jasnosti v duši nesenej mylienkami. Tomuto porozumieť, znamená prijatť Michaela do svojho srdca. Mylienky, ktorosia usilujú pochopiť duchovno, musia pochádzať zo srdca, ktorosia bije pre Michaela ako ohnivého knieať a mylienok.

(Na počiatku Michaelskej doby)

Počiatok Michaelskej doby a Slnčné mystérium

(...) Tvorenie mylienok sa na chvíľu stratilo v matérii kozmu a musí sa znovu nájsť v kozmickom duchu. Do chladného, abstraktného mylienkového sveta môžeme vstúpiť teplo, môžeme vstúpiť bytosťami naplnenou duchovnou skutočnosťou. To predstavuje počiatok Michaelskej doby.

Len v oddelení sa od mylienkového podstaty sveta mohlo v hĺbkach ľudskej duše vzniknúť uvedomenie si slobody. Čo prichádzalo z výšok, musí byť teraz nájsť v hĺbkach. Preto je vývoj uvedomovania si slobody ponajprv spojený s poznaním zameraným na vonkajšiu prírodu. Zatiaľ čo človek vo svojom vnútri podvedome vychovával svojho ducha k chápaniu čistých ideí, jeho zmysly boli zamerané na vonkajšiu materiu, ktorou iadnym spôsobom ruživo nezasahovalo do toho, čo začínalo v duši iariť sprvoti ako jemný zárodok.

(...) To slnečné čo človek po dlhú dobu prijímal do seba len z kozmu, začne iariť vo vnútri duše. Človek sa naučí hovoriť o vnútornom Slnku. Nebude sa s ňou seba chápať kvôli tomu vo svojom živote medzi narodením a smrťou menej ako pozemská bytosť, ale spozná svoju bytosť putujúcu po Zemi ako *vedenú Slnkom*. Naučí sa vnímať ako pravdu to, čo ho vo vnútri určuje bytosť stavia do svetla, ktorou síce na pozemskom bytí svieti, ale z pozemského bytia nepochádza. Na počiatku Michaelskej doby to môžeme a te vyzerá tak, čo je to pred ľudstvom veľmi ďaleko, ale predsa je to duchovne blízko, človek to musí len vidieť. Od tejto skutočnosti, čo ľudia nebudú idey len myslieť, ale ich budú v myslení aj vidieť, z čísi nesmierne veľa.

(Stav ľudskej duše pred počiatkom Michaelskej doby)

(...) Z kozmického hľadiska leží v podstate tohto ľudského vývoja Slnčné mystérium. S tým, čo človek mohol a do najvýznamnejšieho bodu obratu svojho vývoja vnímať na Slnku, boli spojené božské duchovné bytosti jeho pôvodu. Tieto bytosti sa od Slnka oddelili a na Slnku zanechali len svoju smrteľnú časť, tak čo človek môžeme a do svojej telesnosti prijímať zo Slnka u len silu mŕtvych mylienok.

Ale tieto bytosti poslali zo Slnka k Zemi Krista. Kristus spojil kvôli blahu ľudstva svoju bytosť so smrteľnosťou božského duchovného bytia v Ahrimánovej ríi. Tak má ľudstvo dve možnosti, ktorou sa hodí jeho slobody: obrátiť sa ku Kristovi v duchovnom zmysle ľaní, ktorou bolo podvedome prítomné pri zostupe smerom od nazerania nadzmyslového duchovného bytia k pouívaniu inteligencie, teraz vedomým spôsobom; alebo sa chcieť oddeliť od tohto duchovného bytia, a tým prepadneť orientácii, aké majú ahrimánske možnosti.

V tejto situácii je ľudstvo od počiatku pätnásteho storočia. Pripravené je vo vývoji sa deje v etko postupne od Mystéria na Golgote, ktorou je ako najväčšia udalosť na Zemi určené k tomu, zachrániť človeka pred zničením, ktorou musí byť vystavený, keď čo má byť slobodnou bytosťou.

(...) Bôhatel duchovného sveta dnes musí ľudstvo upozorniť na tú duchovnú skutočnosť, čo Michael prevzal duchovné vedenie ľudských zážitostí. Michael vykonal to, čo vykonal

Michael, keď je tým ľuďmi neovplyvňuje, ale *udia ho môžu* v slobode nasledovať, aby pomocou Kristových síl opäť našli cestu z Ahrimanovej sféry, do ktorej museli nevyhnutne prísť.

Kto je počtivo, z najhlbšej bytosti svojej duše, schopný sa cítiť s Antroposofiou zajedno, ten správne rozumie tomuto Michaelovmu fenoménu. A Antroposofia by chcela byť posolstvom o tejto Michaelovej misii.

(Michaelova doha v Ahrimanovej sfére)

Michael stopa opäť nahor cestami, ktorými ľudstvo kľesalo nadol po stupňoch duchovného vývoja smerom k uplatneniu inteligencie. Michael bude viesť vôľu nahor cestami, ktorými moudrosť klesala nadol k svojmu poslednému stupňu, k inteligencii.

(Tôa 106)

Naša úloha:

Zmysel Michaelovej misie v kozme

(...)Michael považuje za svoje najhlbšie uspokojenie to, keď sa mu podarilo *skrz loveka* hviezdny svet ešte bezprostrednejšie udržať spojený s božsko-duchovným, a to nasledujúcim spôsobom. Keď človek, potom čo zavŕšil svoj život medzi smrťou a novým narodením, nastúpil cestu k novej existencii na Zemi, *h ad* pri zostupe k tejto pozemskej existencii harmóniu medzi pohybom hviezd a svojím pozemským životom. Táto harmónia, ktorá tu bola pred vekmi samozrejme lebo božsko-duchovný pôsobilo vo hviezdach, kde mal svoj prameň aj ľudský život, by dnes, kedy pohyb hviezd predstavuje len pokračovanie *pôsobenia* božsko-duchovného, tu nebola, keby ju človek nehládaval. Človek prináša svoje božsko-duchovné zachovanie z minulých časov, do vzťahu ku hviezdam, ktorým sa mábožsko-duchovnú len ako následok z minulých časov. Tým prichádza do vzťahu človeka ku svetlu božskému, ktorému zodpovedá časom minulým, ale sa *zjavuje* v časoch budúcich. A to je takto, *to je in Michaela*. A tento čin mu dáva takú uspokojenie, keď v tomto uspokojení má časť svojho životného elementu, svojej životnej energie, svojej slnečnej životnej vôle.

(...) Ľudstvo sa rozvinie do svetového vývoja. Božsko-duchovným z ktorého človek pochádza, môže ako kozmosu sa rozprestierať a ľudská bytosť prežiť tento kozmos, ktorý je ešte len napodobeninou božsko-duchovného.

Už nie viac tá istá bytosť, ktorá kedysi bola kozmosu, sa tu rozvíja prostredníctvom človeka. Božsko-duchovným prechodom cez ľudstvo za ňou je bytosť, ktorá predtým nezjavilo. Proti tomu, aby vývoj postupoval týmto spôsobom, sa stavajú ahrimanské mocnosti. Ony nechcú, aby pôvodné božsko-duchovné sily vo svojom ďalej om vývoji vesmír osvietili. Ahrimanské mocnosti chcú, aby nimi pohltená kozmická inteligencia prežiarila celý nový kozmos a aby človek išiel ďalej v tomto intelektualizovanom a ahrimanizovanom kozme.

Pri takomto živote by človek stratil Krista, lebo Kristus vstúpil do sveta s intelektualitou, ktorá je úplne taká, aká bola kedysi v božsko-duchovnom, kým ešte vo svojej *bytosti* utváralo kozmos. Ak dnes hovoríme tak, keď na nás mylienky môžu byť aj mylienkami Kristovými, stavíme tým proti ahrimanským silám niečo, čo nás chráni pred tým, aby sme týmto ahrimanským silám prepadli.

Rozumieť zmyslu Michaelovej misie v kozme znamená vedieť takto hovoriť. Musíme dnes vedieť hovoriť o prírode tak, ako to vyjadruje vývojová etapa duše vedomej. Musíme vedieť do seba prijať čisto prírodovedný spôsob myslenia. Ale mali by sme sa naučiť *o prírode* hovoriť to znamená *pre ňu* aj tak, ako to zodpovedá Kristovi. Nie len o vykopení prírody, nie len o duši a o božskom by sme sa mali učiť Kristovu reč, ale aj o kozme.

(Budúcnosť ľudstva a Michaelova činnosť)

Zážitok Krista a Michaelova sila

(...) Človek sa môže vo svojej ľudskej bytosti plne precítiť vtedy, keď si uvedomuje seba ako slobodnú individualitu. Ale isté zatemnenie je s tým predsa len spojené. Pôvodné boško-duchovno viac nesvieti. Vo svetle, ktorým prináša Kristus ľudskému Ja, je toto pôvodné svetlo opäť tu. V spoluítí s Kristom môžu oblaťujúce mylienky slnečne preiať celú dušu. Pôvodné a hrdnobošké svetlo je opäť tu. Svieta, hoci jeho svetlo nie je prírodnej podstaty. A človek sa dnes zjednocuje s duchovnými kozmickými svetelnými silami minulosti, v ktorej ešte nebol slobodnou individualitou. A v tomto svetle môže nastáť cesty, ktorými jeho ľudské bytie vedie správe, keď sa vo svojej duši plný pochopenia spojí s Michaelovou misiou.

Potom človek pocíti v duchovnom teple impulz, ktorý ho do jeho kozmickej budúcnosti preniesie tak, aby ostane verný pôvodným darom jeho boško-duchovných bytostí napriek tomu, aby sa v ich svetoch rozvinul do slobodnej individuality. A v duchovnom svetle pocíti silu, ktorú má, vnímajúceho so stáť vyším a irším vedomím, privedie do sveta, v ktorom sa ako slobodný človek opäť zide s bohmi svojho pôvodu.

Zotrvať v pôvodnom bytí, chcieť uchovať pôvodne naivneboškú dobrotivosť vládnucu v človeku a pred plným pouívaním slobody sa triasť, to vedie človeka v tomto dne nóm svete, v ktorom je všetko stvorené pre rozvoj jeho slobody, k Luciferovi, ktorý chce prítomný svet poprieť.

Odvzdať sa prítomnému bytiu, chcieť nechať vládnúť len prirodzenosť svetov teraz dosiahnuteľne intelektu, ktorú sa voči dobrotivosti stavia neutrálne a pouívanie slobody chcieť pre íť len v intelektu, to ľudí v tomto dne nóm svete, v ktorom musí pokračovať vývoj v hlbších oblastiach duše, zatiaľ čo vo vrchných vládnú sloboda, vedie k Ahrimanovi, ktorý chce prítomný svet úplne premeniť na kozmos intelektuálnej bytosti.

(Michaelova misia v dobe ľudskej slobody)

Imaginácia Michaela

(...) Prísne dráť svoju bytosť ako výraz svetovej bytosti, v etke, čo sa chce vo vnútri hýbať ako vlastná bytosť, vo vnútri aj ponechať, to pokladá Michael za *svoju* cnosť. Jeho myseľ je usmerňovaná veľkými súvislosťami kozmu – o tom hovorí výraz jeho tváre. Jeho vôľa, ktorá pristupuje k človeku, má odzrkadľovať to, čo zhlíada v kozme – o tom hovorí jeho postoj, jeho gestá. Michael je vo v etkom *všerub*, lebo *všerubnosť* ako prejav jeho bytosti je zrkadlom kozmu, je z tejto bytosti kozmu. Úsmev je prejav toho, čo vychádza z nejakej bytosti iari do sveta.

Jedna z imaginácií Michaela je aj táto: On vlní sa skrz *beh* *asu*, bytostne nesie svetlo z kozmu ako svoju bytosť, utvára teplo z kozmu ako zvestovateľa svojej vlastnej bytosti. Jeho *bytosť je ako svet*, potvrdzuje seba len tým, čo potvrdzuje svet, ako privádza nadol k Zemi sily zo všetkých miest sveta.

Naproti tomu imaginácia *Ahrimana*. Chcel by na svojom postupe z *asu* dobyť *priestor*. Vôkol seba má temnotu, do ktorej vysíla lúče vlastného svetla. Vôkol seba má ľadový chlad, ktorý je taký silný, koľko zo svojich zamerov dosiahne. Pohybuje sa ako svet, ktorý sa sústreďuje úplne do *jednej* bytosti, do svojej, čím potvrdzuje seba len negovaním sveta. Pohybuje sa, ako keby so sebou viedol v etky hrozivú silu temných dopät Zeme.

Ak hovoríme o slobode bez prikláňania sa k egoizmu, keď sa pre nás sloboda stáva čistou láskou k jednaniu, potom máme možnosť priblížiť sa k Michaelovi. Ak chceme používať slobodu na rozvoj egoizmu, ak sa nám sloboda stáva pocitom *pýchy* ukazovať v jednaní *samých seba*, potom stojíme pred nebezpečenstvom, čo sa dostaneme do Ahrimanovej sféry. Vyššie popísané imaginácie sa tvoria z lásky človeka k jednaniu (Michael), alebo z lásky človeka k sebe samému, ktorá je dôvodom jednania (Ahriman).

Tým, čo sa človek v blízkosti Michaela cíti ako slobodná bytosť, je na ceste, nieš silu intelektuality vo svojom celom človeku. Myslí síce hlavou, ale srdce cíti mylienky ako svetlo alebo tmavo. Vôľa vyaruje z ľudskej bytosti von, zatiaľ čo mylienky ako omysly prechádzajú dovnútra. Človek sa stáva stále viac človekom tým, čo sa stáva výrazom sveta. Nachádza sa tým, čo hovoríme o seba, ale sa v láske omyselne spája so svetom.

(...) Michael putuje v láske svetom vo všetkej všerubnosti svojej bytosti, svojho postoja, svojho jednania. Kto sa dráť jeho, ten pestuje lásku vo vzťahu k vonkajiemu svetu. A láska sa musí vo vzťahu k vonkajiemu svetu najprv rozvinúť, inak sa stane sebaláskou.

Ak je táto láska, ktorá je v súlade z Michaelovým zmyslaním tu, potom bude možnosť lásky k druhým iariť aj naspäť do vlastného Ja. Vlastné Ja bude vedieť ľubiť bez toho, aby ľúbilo samoseba. A na ceste k takejto láske je možnosť prostredníctvom ľudskej duše a našť Krista.

Kto sa dráť Michaela, ten pestuje lásku vo vzťahu k vonkajiemu svetu, a tým nachádza ten vzťah k vnútornému svetu svojej duše, ktorý ho vedie ku Kristovi.

(Svetové mylienky v pôsobení Michaela a v pôsobení Ahrimana)

(...) Tak stojí Michael vo svojom pôsobení medzi luciferským *obrazom sveta* a ahrimanským *rozumom sveta*. U Michaela sa obraz sveta stáva mocnosťou naplnenou *zjavenie sveta*, ktorá odhaľuje rozum sveta ako božské *pôsobenie sveta*. V tomto *pôsobení sveta* je Kristova starostlivosť o ľudstvo, ktorá takto z Michaelovho *zjavenia sveta* môže odhaliť ľudskému srdcu.

(Prvé upozorovanie: Pred bránami duše vedomej
Ako Michael nadpozemsky pripravuje svoju pozemskú misiu prostredníctvom víťazstva nad Luciferom)

Náhlada sviatku Michaela

(...) Keď bude človek opäť schopný v sebe pre ívať idey, aj potom, keď sa s nimi prestane opierať o zmyslový svet, bude pohľadu do nadpozemského kozmu opäť v oštrej prodlit jas. To ale znamená spoznať Michaela v jeho ríi.

Keď raz bude sviatok Michaela na jeseň ozajstný a vroenny, potom bude ľudia sláviaci tento sviatok s najvštornejou oprimnosťou cítiť a vedome íť hlavný motív: *Ideami naplnenou du a pre íva duchovnou svetlo, keď v loveku zdanie zmyslov doznieva len ako spomienka.*

Keď človek bude vedieť toto pociťovať, tak potom aj po tejto sviatočnej náhlade sa bude vedieť opäť ponoriť do sveta zmyslov. A Ahriman mu nebude môcť u kodiť.

(Človek vo svojej makrokozmickej bytosti)

Slová Rudolfa Steinera svojim žiakom

Spoločne pre íť pravda
Je ívotnou silou v ľudskom osilí
pre Johannu Mücke

Poznanie a dobrú očinu
V prítomnosti
Budovstavitel'mi
Jasnozrivých orgánov
V budúcnosti
pre Mathildu Scholl